

REPORT 2

דו"ח 2

על מרחבים דיגיטליים של מהגרים ישראל

פרופ' קארין אמית
המכון להגירה ושילוב חברתי, המרכז האקדמי רופין

דו"ח זה מזהה דרכים לתקשורת אפקטיבית עם פליטים, מצביע על פערי תקשורת קיימים ומעריך את המיומנויות הדיגיטליות של פליטים. במוקד הדו"ח פליטים מאוקראינה (עולים ופליטים) שהגיעו לישראל לאחר פרוץ מלחמת רוסיה-אוקראינה ב-24 בפברואר 2022. הדו"ח בוחן את המיומנויות הדיגיטליות שלהם ודפוס התקשורת בהם הם עושים שימוש. הניתוח מבוסס על נתונים שנאספו מ-20 ראיונות חצי-מובנים שנערכו עם פליטים מאוקראינה בישראל (בעיקר עולים). מסקנות הדו"ח מבוססות גם על תובנות שנגזרו מדו"ח מס' 1, הבדוק וממפה מקורות מידע ושירותים הזמינים לפליטים אוקראינים בישראל.

מסקנות עיקריות

01.

רבים מהפליטים האוקראינים (עולים ופליטים) הבוגרים, הנם בעלי ההשכלה הגבוהה ובגיל העבודה ומציגים מיומנויות וכישורים דיגיטליים. הפער הדיגיטלי נוכח יותר בקרב הפליטים המבוגרים ומתבטא בעיקר בשימוש ביישומי רשתות חברתיות שונים.

02.

הפליטים האוקראינים משתמשים ברשתות חברתיות (בעיקר Facebook, Whatsapp, YouTube ו-Telegram) כדי לקבל מידע ולתקשר עם חבריהם וקרוביהם בישראל. התקשורת עם חבריהם וקרוביהם באוקראינה היא גם דרך רשתות חברתיות (בעיקר Facebook, Whatsapp ו-Viber).

03.

ספק המידע והשירותים העיקרי לעולים האוקראינים הוא משרד העלייה והקליטה, בעוד שספקית המידע והשירותים העיקרית לפליטים אוקראינים היא תכנית "צו השעה" הפועלת מטעם משרד הרווחה והבטחון החברתי, בשיתוף עם ג'וינט ישראל ועמותות.

04.

כיוון שהעולים מאוקראינה הם אזרחי ישראל, יש להם יותר גישה לשירותים ממשלתיים (בעיקר דרך פלטפורמות דיגיטליות או שירותי ממשל אלקטרוניים) בהשוואה לפליטים מאוקראינה. פליטים מאוקראינה מקבלים את רוב המידע והסיוע שלהם מעמותות.

05.

לרשויות המקומיות תפקיד מרכזי בסיפוק והנגשת מידע ושירותים לפליטים האוקראינים (בעיקר לעולים). המידע מועבר פנים על פנים וגם באינטרנט. התמיכה לה זוכים העולים מהרכזים העירוניים נתפסת בעיני העולים כמאוד משמעותית ושימושית.

06.

יש מספר רב של יוזמות ומגוון רחב של מידע באינטרנט המכוון לפליטים מאוקראינה, אך המגוון עשוי לגרום לבלבול עבור הפליטים שאינם מכירים את הבירוקרטיה הישראלית.

הקדמה

לישראל הגיעו בעקבות מלחמת רוסיה-אוקראינה שתי קבוצות של פליטים: עולים ממוצא יהודי זכאי חוק השבות אשר קבלו אזרחות ישראלית עם הגעתם, ופליטים (ללא מוצא יהודי) שנכנסו בנסיבות הומניטריות לצורך איחוד משפחות. תיאור האוכלוסיות של העולים והפליטים בישראל והסטטוס המשפטי שלהם נמצא בדו"ח מס' 1.

מתודולוגיה

הראיונות נערכו עם 20 מראיינים. רוב המראיינים (18) הם פליטים מאוקראינה ממוצא יהודי (עולים), ורק שניים מהם פליטים, מכיוון שיש פחות נגישות אל אוכלוסייה זו. הראיונות נערכו מספטמבר 2022 עד פברואר 2023, על ידי מראיינת מקצועית בעלת תואר שני בלימודי ההגירה. המראיינים התגוררו בבתי מלון המנוהלים על ידי הסוכנות היהודית בצפון ישראל (בנוף הגליל או בחיפה), והם הופנו למראיינת על ידי נציג הסוכנות היהודית. לאחר שהמראיינים חתמו על טופס הסכמה, אשר אושר על ידי ועדת האתיקה של המרכז האקדמי רופין, הם הוקלטו והריאיון תומלל ותורגם לעברית (מרוסית לעברית). כל הראיונות קודדו ונותחו בניתוח תימתי (Braun and Clarke 2006).

המידע הדמוגרפי על המראיינים מפורט בנספח 1. המראיינים כללו 15 נשים ו-5 גברים. גילם נע בין 25 ל-70 וגילם הממוצע הוא 42.2. רוב המראיינים נשואים (או בזוגיות יציבה); 13 נשואים, 6 גרושים או פרודים ו-1 אלמן. מספר הילדים הממוצע הוא 1.9. המראיינים הם בעלי רמת השכלה גבוהה; 13 עם תואר שני, 6 עם תואר ראשון ו-1 עם תואר מקצועי. מבנה הריאיון וטופס ההסכמה בנספחים 2 ו-3.

ממצאים

המיומנויות הדיגיטליות של הפליטים האוקראינים

כל המראיינים ציינו כי באוקראינה הייתה להם גישה לאינטרנט, מחשב בבית וטלפון עם חיבור לאינטרנט. בישראל, לכל המראיינים יש טלפון חכם עם חיבור לאינטרנט וגישה לאינטרנט. לרבים יש גם מחשב. לפי המראיינים, יש להם מיומנויות דיגיטליות המאפשרות להם להשתמש במכשירים אלו. הם פעילים מאוד ברשתות החברתיות (פייסבוק, יוטיוב, ווטסאפ, אינסטגרם, טלגרם) ומשתמשים בהן כערוצי תקשורת ומקורות מידע. הפליטים האוקראינים משתמשים ברשתות החברתיות פייסבוק, ווטסאפ וטלגרם כדי לקבל מידע ולתקשר עם חבריהם וקרוביהם בישראל. כדי לתקשר עם חבריהם וקרוביהם באוקראינה, הם בדרך כלל

משתמשים בפייסבוק, ווטסאפ ווייבר. רוסית היא השפה העיקרית שהמרווינים משתמשים בה ושולטים בה. רבים מהם יודעים גם אוקראינית ואנגלית. הם לא דיברו עברית לפני הגעתם ועם הגעתם לארץ החלו להשתתף בשיעורי עברית (אולפן) הניתנים על ידי משרד העלייה והקליטה. להלן ציטוטים המדגימים את המיומנויות הדיגטליות של הפליטים האוקראינים:

מרוויין מספר 10: "כן, היה לי הכל שם, כולל מחשב, מחשב נייד וטאבלט. היה הכל... (בישראל) יש לי רק את הטלפון החכם שלי כאן... טלפון חכם מספיק עבורי כאן. כי באוקראינה עבדתי בניהול חשבונות, תמיד הייתי צריך להיות בקשר... הגאדג'טים הללו היו הכרחיים לעבודה שלי. אין לי את זה כאן. אני לא צריך את זה כאן... יש טלוויזיה, אבל אני לא צופה בה... טלגרם. כל בוקר אני רואה חדשות מישראל וחדשות מאוקראינה, אני לא רואה חדשות מרוסיה".

מרוויין מספר 2: "להפתעתי, אוקראינה היא מדינה הרבה יותר מתפתחת ומתקדמת מישראל. שם הייתי יוצא רק עם הטלפון הנייד שלי... כאן הייתי חייב לקנות תיק למסמכים (צוחק) ולשאת את זה בכל מקום. זה באמת לא נוח, כי אם ילך לאיבוד זה יגרום מלא בעיות".

הבדלים במיומנויות דיגטליות בקרב קבוצות פליטים אוקראינים

רמת ההשכלה של הפליטים האוקראינים בישראל, כמו גם של המרווינים במחקר שלנו, היא גבוהה ורובם בעלי תואר אקדמי. רוב הפליטים האוקראינים, כמו המרווינים במחקר שלנו, הם בגיל העבודה (גיל ממוצע של 42.2), ולכן הפער הדיגטלי במדגם אינו משמעותי. ממצא זה תואם מחקרים אקדמיים בתחום (Lissitsa and Chachashvili-Bolotin, 2014; Rosenberg, 2020; 2022). עם זאת, קיים פער דורי בכל הקשור לשימוש ביישומי רשתות חברתיות מסוימות; המהגרים המבוגרים יותר במדגם שלנו משתמשים יותר בפייסבוק ו-ווטסאפ מאשר ביישומי רשתות חברתיות אחרות.

הנגישות למידע של הפליטים האוקראינים

על פי המיפוי שהוצג בדו"ח 1, רוב המידע הרשמי והשירותים הממשלתיים המיועדים לפליטים אוקראינים (עולים ופליטים) בישראל זמין באינטרנט (שירותי ממשל אלקטרוניים) ובשפה הרוסית. ברם, נדרשת שליטה בשפה העברית לצריכת שירותי ממשל אלקטרוניים המיועדים לכלל האזרחים, ודרישה זו רלוונטית גם לעולים אוקראינים.

עבור **העולים האוקראינים**, המקור העיקרי לסיוע ומידע הוא משרד העלייה והקליטה. המשרד פועל ברמה לאומית ומוניציפלית, ומספק סיוע מקיף בקליטה: חינוך ורכישת שפה, תמיכה כלכלית, דיור ועוד. המשרד פועל דרך סניפים בערים המרכזיות, כאשר הוא מעסיק רכזים דוברי רוסית המספקים מידע וסיוע, ומפעילים תוכניות מיוחדות עבור העולים המתגוררים בעיר. המרווינים דיווחו כי קיבלו מידע על זכותם לעלות לישראל מנציגי

ארגונים ישראלים ויהודים (הסוכנות היהודית והקרן לידידות) באוקראינה וגם מנציגי ממשל ישראליים (קונסולים). רבים מהם קראו על זכויותיהם באתרי משרד העלייה והקליטה. בנוסף, הם מקבלים סיוע ומידע על חינוך, תעסוקה ודיוור מהרכזים העירוניים. העולים מחוברים לקבוצות ברשתות חברתיות (וואטסאפ ופייסבוק) הפועלות בעיר, המשמשות גם כערוצי מידע. שירותי בריאות מסופקים לעולים על ידי קופות החולים הפועלות בערים. הם מקבלים מידע על המצב באוקראינה בעיקר מהאינטרנט (רבים מהם אינם צופים בטלוויזיה) ובאמצעות תקשורת עם המשפחה והקרובים שלהם שחיים שם (דרך רשתות חברתיות). בערים מסוימות, עמותות מספקות שירותים נוספים לעולים ולפליטים אוקראינים (לדוגמה ירידי מידע ותעסוקה המאורגנים על ידי TechForChanges בחיפה ובבאר שבע).

להלן ציטוט הממחיש את עזרת רכזי העולים:

מראיון מס' 7: "אפילו קיבלנו את מספר הטלפון של הרכז. התקשרנו לאחד מהם, דיברו איתנו מאוד יפה, אמרו לנו לא לדאוג, שנגיע והם יקבלו אותנו... הרכזים עזרו לנו, הראו לנו מספר דירות... במלון רמדה בו שהינו, כל יום היו מפגשים עם כמה נציגים. אפילו פסיכולוג עבד איתנו."

עבור **הפליטים האוקראינים** ספק המידע והשירותים העיקרי הוא משרד הרווחה והביטחון החברתי בשיתוף עם ארגונים, הפועלים דרך תוכנית "צו השעה". אתר האינטרנט של "צו השעה" מספק מידע בנוגע לחינוך, תעסוקה, בריאות, מזון, תמיכה פסיכולוגית, פעילויות לילדים, מגורים זמניים, בגדים וציוד. עוד ארגון המטפל בפליטים האוקראינים הוא HIAS, שמתמחה בתחום המשפטי, כולל משפט מסחרי, משפט משפחתי, בדיקת סטטוס מול משרד הפנים, אזרחות ושירותי נטריון. המהגרים גם מחוברים לקבוצות במדיה החברתית (קבוצות וואטסאפ ופייסבוק) הפועלות בעיר, שגם משמשות כערוצי מידע. להלן ציטוט הממחיש את העזרה לפליטים:

מראיון מס' 2: "טוב, כבר הגענו... כמובן שאף אחד לא חיכה לי, אף אחד לא פגש אותי, כמובן... חוץ מאמא שלי, כמובן. כי כמו שאמרתי, אני דור רביעי... וישראל כמובן לא מספקת סיוע. אבל הם הרשו לי להיכנס למדינה, תודה על כך, וגם נתנו לי את הזכות לעבוד... רשמתי את הבן שלי בבית ספר מקומי, אבל כרגע, בתיאום עם הבית ספר, הוא ממשיך ללמוד באופן מקוון בבית הספר באוקראינה... וגם כי אין לי זכות לשהות פה ובסוף אצטרך לעזוב והוא יצטרך ללמוד באוקראינה, אז החלטנו שזה יהיה נכון."

איך הפליטים האוקראינים מתקשרים עם קבוצות שונות?

המראיינים שומרים על קשר עם חבריהם ומשפחותיהם באוקראינה דרך יישומי מדיה חברתית, בעיקר פייסבוק, וואטסאפ וויבר. הם גם משתמשים בערוצי מדיה חברתית אלו כדי לתקשר עם חברים ומשפחה בישראל. חלק מהמראיינים שומרים על קשר עם מעסיקיהם האוקראינים, אך רבים מעמיתיהם עזבו את מקומות העבודה

הקודמים ואת אוקראינה. פליטים עם ילדים (שאינם זכאים לעלייה) שומרים על קשר עם בתי הספר של ילדיהם, מכיוון שחלק מהילדים משתתפים בכיתות מקוונות באוקראינה.

להלן ציטוט הממחיש את התקשורת עם קבוצות שונות:

מראיין מס' 5: "הסבתות שלנו שגרות באוקראינה מעדכנות אותנו ומספרות לנו מה קורה... אנחנו בקשר דרך טלפון, WhatsApp ופייסבוק. לא דרך טלפון רגיל. הן מסדרות יפה עם פייסבוק... אח שלי בקשר איתי דרך טלגרם וואטסאפ - ככה אני יכול להיות בקשר איתו. זה יותר קל לסבתות שלי דרך פייסבוק."

כיצד הפליטים האוקראינים מעריכים את הממשלה המקומית בנוגע לסיפוק מידע? היכן נתקלו במכשולים, והאם היו?

המראיינים הביעו שביעות רצון מהמידע והשירות המסופקים על ידי הרשויות המקומיות. רוב המראיינים העולים במדגם הינם מהעיר נוף הגליל בצפון ישראל, עיר אליה הגיעו מספר רב של עולים אוקראינים. המראיינים דיברו על היחס החיובי של נציגי הרשות המקומית וקבלת הפנים החמה לה זכו. הם ציינו את שמות הרכזים המסייעים להם בפעילויות שונות ומעניקים להם תמיכה מתמשכת.

הפליטים מצביעים על מספר אתגרים ופערי מידע. רוב השירותים לאזרחים (עולים) הם שירותי ממשל מקוונים ולא כולם נגישים ברוסית. לכן, העולים זקוקים לעזרה בתקשורת מול משרדי ממשלה שונים (מלבד משרד העלייה והקליטה). אתגר נוסף הוא התקשורת עם מוסדות כמו בנקים וקופות חולים, והבנת דפוסי פעולה והליכים בירוקרטיים נפוצים בישראל. במוסדות אלו, השירותים נגישים בעברית. הפליטים (שאינם זכאי עלייה) נתקלים באתגרים נוספים, מכיוון שאין להם תעודת זהות ישראלית ולכן חלק ניכר מהשירותים לא זמינים עבורם ולכן הם נעזרים בעמותות סיוע. באופן כללי, העולים כמו גם הפליטים מצביעים על קשיים בהתמודדות עם מערכת הבירוקרטית הישראלית.

המלצות

.01

רצוי לספק הדרכה לפליטים האוקראינים (עולים ופליטים) לשימוש יעיל בשירותי ממשל מקוונים, בדגש על שיפור מיומנויות דיגיטליות בשפה העברית עבור פליטים מבוגרים.

.02

יש לספק שירותי ממשל מקוונים לאזרחים במגוון שפות העולים.

.03

יש ליידע את הפליטים (עולים ופליטים) לגבי הליכים נפוצים במוסדות כמו בנקים וקופות חולים. במידת האפשר, יש לספק תמיכה ראשונית פנים אל פנים או טלפונית על ידי נציגים.

.04

יש להעריך את האפקטיביות של מיזמים חדשניים לאיגום מידע עבור פליטים מאוקראינה, לדוגמה ריכוז המידע במקום אחד דרך ירידי מידע המופעלים על ידי ארגון TechForChanges. אם המיזמים יוכחו כמוצלחים, יש ליישם שיטה זו בערים המארחות פליטים.

רשימת מקורות

Braun, V. & V. Clarke (2006). Using Thematic Analysis in Psychology. *Qualitative Research in Psychology* 3 (2): 77–101.

Lissitsa, S., and S. Chachashvili-Bolotin (2014). Use of the internet in capital enhancing ways: Ethnic differences in Israel and the role of language proficiency. *International Journal of Internet Science*, 9(1).

Rosenberg, D. (2020). Migrants' disadvantages online: Understanding the effects of immigration status, gender, and country of origin on e-government use in Israel. *Digital Policy, Regulation and Governance*.

Rosenberg, D. (2022). Socio-demographic predictors of e-government use in later life: Results from the Israel social survey. *Journal of Cross-Cultural Gerontology*, 37(1), 127-138.

Smootha, S. (2002). The model of ethnic democracy: Israel as a Jewish and democratic state. *Nations and Nationalism*, 8(4), 475-503.

נספח 1 – טבלת מרואיינים עם מידע דמוגרפי

מספר	גיל	מגדר	ארץ לידה	ארץ הגירה	מצב משפחתי	מספר ילדים	תואר אקדמי	מקצוע באוקראינה	מקצוע בישראל	סטטוס הגירה
1	44	זכר	אוקראינה	אוקראינה	נשוי/נשואה	2	MA	רופא שיניים	אולפן + רופא שיניים	עולה
2	43	זכר	אוקראינה	אוקראינה	נשוי/נשואה	3	MA	מהנדס	עובד במפעל	עולה
3	25	נקבה	אוקראינה	אוקראינה	גרופה	1	MA	עורך דין	מטפלת	עולה
4	33	נקבה	אוקראינה	אוקראינה	נשוי/נשואה	2	MA	מחנך	מטפלת	פליט/תייר
5	38	נקבה	אוקראינה	אוקראינה	נשוי/נשואה	2	MA	אמן ואדריכל	אולפן	עולה
6	41	נקבה	אוקראינה	אוקראינה	נשוי/נשואה	1	MA	מעצב שיער (פסיכולוג)	אולפן	עולה
7	55	נקבה	אוקראינה	אוקראינה	נשוי/נשואה	2	MA	מורה לאנגלית	אולפן	עולה
8	48	נקבה	אוקראינה	אוקראינה	גרופה	1	MA	קוסמטיקאית רפואית		עולה
9	37	נקבה	אוקראינה	אוקראינה	גרופה	3	BA	מורה	אולפן	עולה
10	54	נקבה	רוסיה	אוקראינה	נשוי/נשואה	1	BA	רואה חשבון	אולפן + ניקיון	עולה
11	70	נקבה	רוסיה	אוקראינה	אלמן/אלמנה	2	BA	מאמן נפשי וכומר	אולפן	עולה
12	49	נקבה	אוקראינה	אוקראינה	נשוי/נשואה	2	BA	מנהל חשבונות	אולפן + מטפל	עולה
13	37	זכר	אוקראינה	אוקראינה	חי בזוגיות	2	תואר מקצועי	טכנאי	עבודות זמניות	פליט/תושב ארעי
14	36	נקבה	אוקראינה	אוקראינה	נשוי/נשואה	1	MA	כימאי	אולפן	עולה
15	41	נקבה	אוקראינה	אוקראינה	נשוי/נשואה	3	MA	מורה	אולפן	עולה
16	27	נקבה	אוקראינה	אוקראינה	פרוד/ה	1	BA	מנהל	אולפן	עולה
17	34	נקבה	אוקראינה	אוקראינה	גרופה	1	MA	מנהל חשבונות	מלצרות וקייטרינג	עולה
18	33	נקבה	אוקראינה	אוקראינה	גרופה	3	BA	שיווק	אולפן	עולה
19	50	זכר	אוקראינה	אוקראינה	נשוי/נשואה	2	MA	עיתונאי, היסטוריון	מנקה רחובות	עולה
20	49	זכר	אוקראינה	אוקראינה	נשוי/נשואה	3	MA	מהנדס	עובד מפעל ואולפן	עולה

נספח 2- מבנה ראיון

מבנה הראיון

- 1) מקום יעד (מדינה, עיר)
- 2) מקום מוצא (מחוז, עיר)
- 3) גיל
- 4) מגדר
- 5) אזרחות
- 6) רמת השכלה
- 7) מצב משפחתי (נשוי? ילדים?)
- 8) שפות (יכולת דיבור וקריאה)

I ניסיון הגירה

- 1) מתי עזבת את ארצך?
- 2) מה הייתה הסיבה לעזיבה?
- 3) איך הגעת לכאן?
- 4) נסעת לבד?
- 5) מה המצב המשפחתי שלך?
- 6) האם תוכל לתאר את מצב המגורים שלך כעת

II סיוע

- 7) האם אתה מקבל/ת עזרה בזמן שאתה/גרה/ה כאן?
- 8) איזה סוג של סיוע? מי מספק אותו? איך? איך למדת על זה?
- 9) האם אתה/זקוק/ה לסיוע אחר שלא ניתן?

III מיומנויות דיגיטליות/העברת מידע

- 10) איך ידעת לאן ללכת כשעזבת את אוקראינה?
- 11) האם היה לך מידע על מדינת היעד שלך? איך אספת את המידע?
- 12) האם אתה/יודעת/ת מה הזכויות שלך כשאתה/נשאר/ת כאן? מישהו הודיע לך על זכויותיך? מי? איך?
- 13) האם אתה/יודעת/ת לאן לפנות כדי לקבל עזרה? איך אתה/מקבל/ת מידע זה?
- 14) האם אתה/מכירה/ת אתרים שימושיים שעוזרים לך כשאתה/נמצאת בארץ?
- 15) האם אתה/דובר/ת את השפה העברית? האם אתה/מדבר/ת אנגלית? האם מישהו מבני משפחתך דובר את השפות האלו?
- 16) אתה/ה יודע/ת לקרוא באנגלית? האם אתה/יכול/ה לקרוא בעברית?
- 17) יש לך מחשב? מחשב נייד? אייפד? טלפון חכם עם גישה לאינטרנט?
- 18) האם היה לך מחשב ומחשב נייד לפני שעזבת את אוקראינה?
- 19) איך אתה/מתקשר/ת עם המשפחה שלך? חברים? אלה באוקראינה ואלה שנמצאים כאן?
- 20) האם אתה/צופה בטלוויזיה מקומית? האם אתה/צופה בערוצים באנגלית? האם אתה/צופה בתוכניות אוקראיניות?
- 21) האם ביקרת במשרדי המנהל המקומיים (מועצה/עירייה)? האם הם דיברו אוקראינית? אנגלית? האם הצלחת להסדיר את ענייניך שם?
- 22) האם פתחת חשבון בנק? איך הצלחתם לבחור בנק? האם עזרו שם?
- 23) איך מצאת מקום מגורים?
- 24) האם חיפשת עבודה? איך? איפה הצלחת למצוא? האם עבדת באוקראינה? מה הייתה העבודה שלך?
- 25) אם רלוונטי - חיפשתם בית ספר או גן לילדים שלכם? איך חיפשתם? האם היה קל? האם הצלחת למצוא? האם הילדים שלך לומדים בבית ספר באוקראינה דרך האינטרנט?

IV עתיד

- 26) האם אתה/מתכנן/ת להישאר כאן, לחזור או לעבור למדינה אחרת?

נספח 3- טופס הסכמה

Uniwersytet
SWPS

המרכז האקדמי רופין
Ruppin Academic Center

במימון משותף של
האיחוד האירופי

טופס הסכמה להשתתפות במחקר

פרויקט ארסמוס+ MINTE- שילוב מהגרים באמצעות חינוך.
מתאמת חלק זה של המחקר: דר' אגניאסקה בילווסקה, אוניברסיטת USWPS בפולין.
החלק הישראלי נערך במחקר בהובלת פרופ' קארין אמית מהמרכז האקדמי רופין.

- ☐ אני מבין/ה שאני משתתף/ת במחקר מרצוני ויש לי את הזכות לחזור בי מהשתתפותי בכל שלב של המחקר מבלי לנמק
- ☐ אני מבין/ה שיש לי את הזכות לשאול שאלות ולקבל תשובות מקיפות לגבי תהליך הריאיון
- ☐ אני מבין/ה שהנתונים האישיים שלי יישארו אנונימיים ושמידע שעלול להוביל לזיהוי שלי יעבור שינוי
- ☐ אני מבין/ה ומסכים/ה שהמידע שנמסר על ידי יישמש כנתונים בפרויקט המחקר. ניתן להשתמש במידע שמסרתי (בצורה אנונימית בלבד) במהלך כנסים, סימפוזיונים וכן בפרסומים מדעיים ואחרים ולצורכי הוראה
- ☐ אני נותן בזאת את הסכמתי מדעת להשתתף בפרויקט המחקר

.....
חתימה

.....
תאריך

.....
שם פרטי ומשפחה

Co-funded by
the European Union

The project Migrant Integration Through Education (MINTE) has been funded with support from the European Commission under the Erasmus+ Programme. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.